

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ**

ΕΚΤΟ ΤΜΗΜΑ

Σε συμβούλιο (άρθρο 91 ν. 4700/2020)

Συγκροτούμενο από την Πρόεδρο του Τμήματος Μαρία Αθανασοπούλου, Αντιπρόεδρο, τους Συμβούλους Δημήτριο Πέππα, αρχαιότερο Σύμβουλο στο Τμήμα, και Νεκταρία Δουλιανάκη, εισηγήτρια της υπόθεσης.

Γραμματέας: Διονυσία Ανδρικογιαννοπούλου, υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Συνήλθε σε διάσκεψη στις 29 Νοεμβρίου 2024, για να αποφασίσει επί της με αριθμό βιβλίου δικογράφων (...)/(...)2013 αγωγής του (...), κατοίκου (...).

Κατά του Ελληνικού Δημοσίου, νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών.

**Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου και
έλαβε υπόψη**

Τα Πρακτικά της 16ης Σεπτεμβρίου 2024 της Ολομέλειας της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Σκέφθηκε κατά τον νόμο

1. Συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις για την εξέταση της ένδικης αγωγής από το συμβούλιο του άρθρου 91 του ν. 4700/2020 «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο (...)» (Α' 127/29.6.2020), δεδομένου ότι με αυτές τίθεται νομικό ζήτημα που έχει επιλυθεί με πάγια νομολογία της Ολομέλειας του Δικαστηρίου, σύμφωνα με την οποία οι διατάξεις των νόμων 2838/2000 και 3016/2002 εφαρμόζονται στους συνταξιούχους στρατιωτικούς από της ισχύος αυτών και όχι από 1.10.2005, όπως ειδικότερα ορίζεται στον ν. 3408/2005 (ΕλΣυν Ολ. 814/2004, 486, 487, 2594/2016).

2. Με την ένδικη αγωγή, ο ενάγων, στρατιωτικός συνταξιούχος, ζητεί κατ' εκτίμηση του οικείου δικογράφου και όπως το αίτημά της μετατράπηκε, με το από (...)2024 παραδεκτώς κατατεθέν υπόμνημά του, εν μέρει από καταψηφιστικό σε έντοκο αναγνωριστικό για το πέραν των 6.000,00 ευρώ ποσό: α) να υποχρεωθεί το εναγόμενο Ελληνικό Δημόσιο να του καταβάλει, εντόκως, από την επίδοση της αγωγής, το ποσό των 6.000,00 ευρώ και β) να αναγνωριστεί η υποχρέωση του εναγομένου να του καταβάλει, επίσης εντόκως από την επίδοση της αγωγής, το

ποσό των (...) ευρώ, ως αποζημίωση κατ' άρθρο 105 του ΕισΝΑΚ. Το ως άνω συνολικό ποσό των (...) ευρώ αντιστοιχεί, αφενός μεν σε διαφορές συντάξεων που, κατά τους ισχυρισμούς του, απώλεσε από τη μη ορθή εφαρμογή των διατάξεων των νόμων 2838/2000 και 3016/2002, κατά το χρονικό διάστημα από 1.7.2000 έως 30.9.2005, ανερχόμενες στο ποσό των (...) ευρώ, αφετέρου δε στο ποσό του οικογενειακού επιδόματος, υπολογιζόμενου σε ποσοστό 10% επί της ως άνω μηνιαίας διαφοράς μεταξύ καταβαλλόμενων και οφειλόμενων συντάξεων, που, κατά τους ισχυρισμούς του απώλεσε, για το ίδιο ως άνω χρονικό διάστημα ανερχόμενο σε (...) ευρώ.

3. Η αγωγή στρέφεται παραδεκτώς κατά του Ελληνικού Δημοσίου (ΕλΣυν Έκτο Τμήμα Συμβ.1/2021, ΕλΣυν ΙΙΙ Τμ. Συμβ. 8/2020, ΙΙΙ Τμ.278/2019) και έχει ασκηθεί κατά τα λοιπά νομότυπα.

4. Απαραδέκτως, ωστόσο, επιχειρείται το πρώτον με το υπόμνημα τόσο η διεύρυνση των υποκειμένων της δίκης με την προσθήκη και του e- ΕΦΚΑ ως εναγομένου διαδίκου, όσο και η συνδέομενη με αυτήν μεταβολή του αιτήματος της αγωγής, με την προσθήκη σ' αυτό και του αιτήματος αναγνώρισης από το Δικαστήριο της υποχρέωσης και του e- ΕΦΚΑ, ως εις ολόκληρον υποχρέου για την καταβολή του αιτούμενου ποσού. Και τούτο, διότι, με το υπόμνημα επιτρέπεται κατ' άρθρα 62 και 136 παρ. 1 του ν.4700/2020 η ανάπτυξη των ισχυρισμών των διαδίκων, καθώς και η συμπλήρωση, διευκρίνιση ή η διόρθωση αυτών, όχι όμως η μεταβολή των υποκειμένων και του αντικειμένου της δίκης, πλην των περιοριστικώς αναγνωριζόμενων από τον νόμο ευχερειών, κατ' άρθρο 136 παρ. 2 του ν.4700/2020 (πρβλ. ΕλΣυν Τέταρτο Τμ. 1102, 1069/2023, ΕλΣυνΙΙ Τμ. 959/2020, 1142/2019, πρβλ. ΑΠ 425/2010, 1390/2001). Σε κάθε περίπτωση, όπως γίνεται παγίως δεκτό από τη νομολογία του Δικαστηρίου (βλ. ΕλΣυν ΙΙ Τμ. 1692, 28/2021, 2424/2020 κ.ά.), το αποκλειστικώς εναγόμενο Ελληνικό Δημόσιο δύναται, κατ' εφαρμογή της κ.υ.α. 124456/0092/13.12.2016, είτε οίκοθεν είτε στο πλαίσιο συμμόρφωσης προς την εκδοθησόμενη απόφαση να προβεί, με μεταφορά των σχετικών πιστώσεων στον e-ΕΦΚΑ, σε ικανοποίηση των τυχόν αναγνωρισθεισών αξιώσεων, κατά την τακτική πληρωμή των συντάξεων από τον τελευταίο αυτόν φορέα.

5. Η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τα Πρακτικά της 14^{ης} Γενικής Συνεδρίασης της 20^{ης} Ιουνίου 2022, δέχτηκε, προς αποτροπή της de facto αρνησιδικίας που συνεπάγεται η υπερβολική καθυστέρηση εκδίκασης των αγωγών για την καταβολή των μισθολογικών προαγωγών των νόμων 2838/2000 και 3016/2002 που εκκρεμούν πέραν της δεκαετίας, ότι το Δικαστήριο θα τις εξετάζει για τη διαπίστωση μόνο του ουσιαστικού δικαιώματος του ενάγοντος σε αποζημίωση, χωρίς να αναζητεί τον κρίσιμο μισθολογικό βαθμό υπολογισμού τους, εφόσον αυτός δεν αμφισβητείται, ούτε να υπολογίζει τη διαφορά εισπραχθείσας και δικαιούμενης σύνταξης, και με το διατακτικό της απόφασής

του, θα αναθέτει στη συνταξιοδοτική διοίκηση την εντός εύλογης προθεσμίας εκκαθάριση της δικαιούμενης από τον ενάγοντα αποζημίωσης.

6. Από τα στοιχεία του φακέλου και τα γνωστά στο Δικαστήριο από άλλες δικαστικές ενέργειές του (άρθρο 242 παρ. 2 του ν. 4700/2020, Α' 127), που αφορούν στον ενάγοντα, προκύπτουν τα ακόλουθα: Ο ενάγων, απόστρατος Ταγματάρχης του Στρατού Ξηράς, προερχόμενος εξ υπαξιοματικών, αποστρατεύθηκε κατόπιν αίτησής του, πριν από την έναρξη ισχύος των νόμων 2838/2000 και 3016/2002. Με την (...) /2007 πράξη αναπροσαρμογής για την υπαγωγή του στις διατάξεις του ν. 3408/2005, από την οποία προκύπτει ότι μέχρι 30.9.2005 ο ενάγων λάμβανε σύνταξη με βάση τον βασικό μισθό του Λοχαγού, πλέον επιδόματος χρόνου υπηρεσίας εκ ποσοστού 52% και ποσοστό αναπλήρωσης 754 χιλιοστά (στο οποίο έχει συνυπολογιστεί η κατά 3/35 προσαύξηση του άρθρου 42 παρ. 3 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα), οι συντάξιμες αποδοχές του υπολογίστηκαν από 1.10.2005 με βάση τον βασικό μισθό του Ταγματάρχη, πλέον επιδόματος χρόνου υπηρεσίας 52% και ποσοστό αναπλήρωσης 754 χιλιοστά (στο οποίο έχει επίσης συνυπολογιστεί η κατά 3/35 προσαύξηση), με χρόνο πραγματικώς διανυθείσας υπηρεσίας (άρθρο 37 παρ. 5 του ν. 3016/2002) από έτη (...). Στην πράξη αυτή έχει αναγραφεί η εξής παρατήρηση: «Η σύνταξη αναπροσαρμόζεται βάσει των παρ. που αφορούν Ανθυπασπιστές μαζί με την από 3/35 προσαύξηση της σύνταξης ως μεγαλύτερη εκείνης που θα προέκυπτε βάσει της παρ. 3 του άρθρου 37 του Ν. 3016/02 χωρίς την ανωτέρω προσαύξηση».

7. Υπό τα ανωτέρω δεδομένα, το Δικαστήριο κρίνει ότι οι συντάξιμες αποδοχές του ενάγοντος πρέπει να υπολογισθούν με βάση τον βασικό μισθό που ορίζεται από τις εφαρμοστέες ως προς αυτόν διατάξεις περί μισθολογικών προαγωγών των νόμων 2838/2000 και 3016/2002, ήτοι τόσο από 1.7.2000 όσο και από 1.7.2002 με βάση τον βασικό μισθό του Ταγματάρχη, πλέον επιδόματος χρόνου υπηρεσίας 52% και ποσοστό αναπλήρωσης 754 χιλιοστά, συμπεριλαμβανομένης της προσαύξησης των 3/35 του άρθρου 42 παρ. 3 του ΣΚ, κατ' άρθρο 6 παρ. 4 του ν. 2838/2000, όπως ίσχυσε αρχικώς, και όπως αντικαταστάθηκε από 1.7.2002 με το άρθρο 37 παρ. 4 του ν. 3016/2002, σε συνδυασμό με το άρθρο 42 παρ. 5 του ΣΚ, ως μεγαλύτερη εκείνης που θα προέκυπτε βάσει των διατάξεων του άρθρου 6 παρ. 3 του ν. 2838/2000, οι οποίες αφορούν τους αξιωματικούς που προέρχονται από υπαξιοματικούς. Επομένως, παρανόμως η συνταξιοδοτική διοίκηση δεν προέβη σε αναπροσαρμογή τους. Ως εκ τούτου, η ένδικη αγωγή είναι νόμω βάσιμη και γεννάται ευθύνη του εναγομένου προς αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη ο ενάγων από τη στέρηση των συντάξεων που θα ελάμβανε, εάν είχε διενεργηθεί η εν λόγω αναπροσαρμογή.

8. Η αξίωση, όμως, του ενάγοντος, κατά το μέρος που αφορά στο οικογενειακό επίδομα, το οποίο ο ίδιος υπολογίζει σε ποσοστό 10% επί της ως άνω μηνιαίας διαφοράς καταβαλλόμενων και οφειλόμενων συντάξεων, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη. Και τούτο διότι, κατά τον κρίσιμο χρόνο, η καταβολή της

οικογενειακής παροχής ρυθμιζόταν, αρχικά, από τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 2470/1997, σε συνδυασμό με εκείνες της παρ. 6 του του άρθρου 5 του ν. 2592/1998 (Α' 57), εν συνεχεία δε ρυθμίστηκε εκ νέου με τις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 3205/2003, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 12 του άρθρου 1 του ν. 3234/2004 (Α' 52) και ανερχόταν σε σταθερό ποσό μηνιαίως, μη συναρτώμενο προς το ποσό της καταβαλλόμενης μηνιαίας σύνταξης, όπως αντίθετα προβλεπόταν υπό τις ρυθμίσεις του προισχύσαντος άρθρου 11 του ν. 1505/1984 (Α' 194), σε συνδυασμό με εκείνες του άρθρου 12 του ν. 1694/1987 (Α' 35). Το δε ποσό της προβλεπόμενης από τις ισχύουσες, κατά τον κρίσιμο χρόνο, διατάξεις της οικογενειακής παροχής ο ενάγων δεν αμφισβητεί ότι το έλαβε κατά το επίδικο χρονικό διάστημα.

9. Η αποζημιωτική αξίωση του ενάγοντος για το χρονικό διάστημα από 1.7.2000 έως 30.9.2005, ως εκ της υποβολής από αυτόν της (...) /2005 ένστασης κατά της σιωπηρής απόρριψης της αίτησής του, με την οποία ζητούσε την κατ' αναπροσαρμογή αύξηση της σύνταξής του, βάσει των ανωτέρω διατάξεων περί μισθολογικών προαγωγών, ακολούθως, της άσκησης της με ΑΒΔ (...) /2006 έφεσης κατά της σιωπηρής απόρριψης της ένστασής του, επί της οποίας εκδόθηκε η 2955/2015 απόφαση (σε Συμβούλιο) του III Τμήματος του Δικαστηρίου, καθώς και του χρόνου επίδοσης της ένδικης αγωγής, δεν έχει υποπέσει στην πενταετή παραγραφή των άρθρων 90 παρ. 1 και 91 του ν. 2362/1995.

10. Μετά από αυτά, το Δικαστήριο κρίνει ότι ο ενάγων υπέστη οικονομική ζημία, ισόποση με τις διαφορές συντάξεων που απώλεσε από 1.7.2000 έως 30.9.2005, λόγω της παράλειψης των συνταξιοδοτικών οργάνων του ΓΛΚ να αναπροσαρμόσουν τη σύνταξή του, σύμφωνα με τις προεκτεθείσες διατάξεις, το ποσό της οποίας πρέπει να εκκαθαριστεί από την αρμόδια διεύθυνση της συνταξιοδοτικής διοίκησης (e-ΕΦΚΑ), εντός ευλόγου προθεσμίας, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες από την επίδοση της παρούσας.

11. Κατ' ακολουθίαν, μετά τη διαπίστωση, κατά παραδοχή της νομικής βάσης της ένδικης αγωγής, της ύπαρξης αποζημιωτικής αξίωσης του ενάγοντος, πρέπει να διαταχθεί η εκκαθάριση από την αρμόδια διεύθυνση της συνταξιοδοτικής διοίκησης (e-ΕΦΚΑ), εντός τριών μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας, του ποσού που αντιστοιχεί στις διαφορές συντάξεων που απώλεσε ο ενάγων κατά το χρονικό διάστημα από 1.7.2000 έως 30.9.2005 και, ακολούθως, από το ποσό αυτό: (α) να υποχρεωθεί το εναγόμενο να του καταβάλει το μέρος που δεν υπερβαίνει τις 6.000,00 ευρώ και (β) να αναγνωρισθεί η υποχρέωση του εναγομένου να του καταβάλει το τυχόν υπολειπόμενο. Ως εκ του αιτήματος της αγωγής, το συνολικό ποσό δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των (...) ευρώ, το οποίο ζητεί εξαιτίας της μη ορθής εφαρμογής, στην περίπτωση του, των διατάξεων των νόμων 2838/2000 και 3016/2002. Το ανωτέρω ποσό οφείλεται με τον νόμιμο τόκο που ισχύει για τις οφειλές του Δημοσίου, από την επίδοση της αγωγής στο Ελληνικό Δημόσιο στις

30.10.2013 (σχ. η (...)/(...).2010 έκθεση επίδοσης), καθόσον μόνο η επίδοση της αγωγής επιφέρει τοκογονία (ΕΛΣυν Ολ. 7421/2015).

12. Σύμφωνα με το άρθρο 91 παρ. 3 του ν. 4700/2020, οι διάδικοι έχουν δικαίωμα, εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας, να ζητήσουν τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, με την κατάθεση σχετικής αίτησης στη Γραμματεία του Δικαστηρίου.

13. Το Δικαστήριο, έχοντας υπόψη ότι το ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς των δημοσίων λειτουργών, υπαλλήλων και στρατιωτικών εντάσσεται πλέον στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4387/2016, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του από τις διατάξεις του ν. 4670/2020 (ΕΛΣυν Ολ. 2020/2020), επισημαίνει ότι τόσο το εναγόμενο Ελληνικό Δημόσιο όσο και ο e-ΕΦΚΑ δεν κωλύονται, στο πλαίσιο της συμμόρφωσης προς το περιεχόμενο της παρούσας απόφασης να προβούν σε εκκαθάριση του οφειλόμενου ποσού, αφαιρώντας όσα ποσά θα έχουν ήδη τυχόν καταβάλει στον ενάγοντα για την ίδια ιστορική και νομική αιτία.

Για τους λόγους αυτούς ομοφώνως

Δέχεται τη νομική βάση της αγωγής.

Διαπιστώνει την ύπαρξη αποζημιωτικής αξίωσης του ενάγοντος.

Διατάσσει την εκκαθάριση από την αρμόδια διεύθυνση του e-ΕΦΚΑ του ποσού που αντιστοιχεί στις διαφορές συντάξεων που απώλεσε ο ενάγων κατά το χρονικό διάστημα από 1.7.2000 έως 30.9.2005, εντός τριών μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας, κατά τα οριζόμενα στο σκεπτικό.

Υποχρεώνει το Ελληνικό Δημόσιο, από το ποσό που θα εκκαθαριστεί από τον e-ΕΦΚΑ, να του καταβάλει ποσό έως τις 6.000,00 ευρώ, και αναγνωρίζει την υποχρέωσή του να του καταβάλει το τυχόν υπολειπόμενο, σύμφωνα με τα ειδικότερα αναφερόμενα στο σκεπτικό, και με συνολικό ποσό που δεν μπορεί να υπερβαίνει το αιτούμενο διά της αγωγής ποσό των (...) ευρώ, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής.

Απαλλάσσει το εναγόμενο από τη δικαστική δαπάνη του ενάγοντος.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα στις 29 Νοεμβρίου 2024 και εκδόθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2024.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΜΑΡΙΑ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΝΕΚΤΑΡΙΑ ΔΟΥΛΙΑΝΑΚΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΔΙΟΝΥΣΙΑ ΑΝΔΡΙΚΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ